

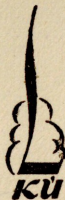
KALEVITE LINNAD

„ L O O D U S ”

KALEVITE LINNAD

4669

RÕÖMUS RAAMAT NR. 8

KIRJASTUS OSAÜHING „LOODUS“

TARTU

TALLINN

9095
RA-11627

KAAS: R. KIVIT.

PILDID: H. VALTMAN.

O./Ü. „ILUTRÜKK“, TARTU, 1940.

Muiste elas ühes väikeses metsajärves kaks paharetipoega. Alul said nad teineteisega päris hästi läbi. Hiljemini aga tekkis nende vahel tülisid ja kadedust. Järv jäi neile kitsaks. Tuli otsida uut eluaset.

Paharetipoegadel oli õnne. Suures Kikerpära soos leidsid nad sobiva koha. Aga jällegi tekkis pa-handus. Nad ei jõudnud kuidagi kokkuleppele, kumb pidi saama soo pärisperemeheks.

Soo äärde juhtus tulema Kalevipoeg oma sõp-rade Alevipoja ja Sulevipojaga. Kui paharetid mär-kasid Kalevipoega, hõikasid nad nagu ühest suust:

„Kallis Kalevipoeg, tule siia ja otsusta, kelle oma on soo, kas minu või venna.“

„See tühi paik ei kuulu kellelegi,“ vastas Ka-levipoeg. „Aga ma võin ta teile kinkida tulevaseks kodupaigaks. Suuremale saagu suurem pool, väik-semale väiksem.“

„Aga meie ei oska maad õieti mõõta,“ ütles vanem paharett. „Läheksime jälle riidu. Ole hea mees ja jaota ise.“

„Mul on mujal tegemist,“ kostis Kalevipoeg. „Aga mu sõber Alevipoeg jääb siia ja püüab teid aidata.“

Alevipoeg läks Mustapalli jõe kaldale, et siit alustada jaotamist. Kui ta parajasti hakkas esimest piirivaia maasse taguma, ilmus jõest vana Vetevaim ja küsis uudishimulikult:

„Mis sina siin teed?“

„Niisama,“ vastas Alevipoeg kartmatult. „Teen jõe le tõeke ette. Siis ei pääse siin keegi enam liikuma.“

„Oh heldeke!“ ütles Vetevana ehmudes. „Minu talu jääb siis päris sissekäiguta. Ära sa seda tee! Annan sulle hea tasu. Toon kõik, mis nõuad.“

„Noh, kui tood mulle kaabutäie hõberahasid, siis jätan tõeke tegemata.“

„Väga hea,“ ütles Vetevaim rõõmsalt. „Homme hommikul tulen rahadega.“

Öö jooksul kaevas Alevipoeg kaldasse sügava augu. Augu kattis ta kübaraga, mille põhja oli löi-

„Kallis Kalevipoeg, tule siia ja otsusta, kelle oma on soo,
kas minu või venna.“

gatud lõhe. Vetevaim ilmus varahommikul, kaasas koorem hõbedat. Kui ta selle kübarasse puistas, kukkusid rahad läbi lõhe auku kübara all ja kübar jäi ikka tühjaks.

Vetevaim tõi teise hõlmatäie rahasid, tõi kolmanda, neljanda, viienda, aga kübar ei saanud ikka täis. Ta kaapis kirstupõhjadest viimased rahad kokku ja kandis kohale. Aga kaabu jäi endist viisi tühjaks.

„Oh,“ ütles Vetevaim. „Nüüd on mu raha otsas. Kas sa kannataksid sügiseni, siis tasun sulle võla täies suuruses.“

„Leppisime teisiti kokku,“ naeratas Alevipoeg. „Täida oma lubadus, muidu teen jõeale tammi ette.“

„Hüva!“ vastas kaval Vetevaim. „Kui tuleksid ise rahale järele, saaksid kõik kätte.“

„Mul ei ole praegu aega,“ ütles Alevipoeg. „Aga mu sõber, Kalevipoja kannupoiss, tuleb hea meelega sinuga kaasa.“

Kaua rändas kannupoiss ühes Vetevaimuga veealustes koobastes. Viimaks jõuti Vetevaimu tallu. Siin tikkusid kannupoisi kallale Vetevaimu abilised. Kavalusega pääses kannupoiss lõpuks

„Mis sina siin teed?“

nende käest põgenema. Alevipoeg oli jõekaldalt juba lahkunud ja hõbeda kaasa võtnud.

„Pea kinni, vennas!“ kuulis kannupoiss selja tagant kellegi hüüdu. Vetevaim järgnes talle lõõtsutades. „Unustasid rahakoorma maha. Või tahad asja teisiti korraldada? Kas tahad jõudu katsuda või võidu joosta?“

„Minugi poolest,“ kostis kannupoiss. „Otsime võitluseks paraja paiga.“

Kui nad pisut olid kõndinud, kohtasid nad ootamatult Kalevipoega ja Alevipoega.

„Ennäe! Seal ongi mu võlgnik,“ hüüdis Alevipoeg. „Ta ei täitnud lubadust.“

„Ta tahab jõudu katsuda,“ tähendas kannupoiss.

„Jõudu katsuda?“ ütles Kalevipoeg. „Aga muidugi. Mingem Närska mäele ja katsugem jõudu.“

Kõige esmalt prooviti kiviviskamist. Vetevaim seadis saunasuuruse kivimüraka lingo, keerutas korda kümme ja paiskas selle siis Vörtsjärve kaldale.

Nüüd oli Kalevipoja kord. Kohisedes ja vingu-

Kui ta selle kübarasse puistas, kukkusid rahad läbi lõhe
auku kübara all ja kübar jäi ikka tühjaks.

des lendas kivi läbi õhu ja kukkus maha alles Peipsi läheduses.

„Selles sa võitsid,“ ütles Vetevaim. „Aga veame vägipulka!“

Kuid ka vägipulgaga polnud Vetevaimul õnne. Ta sikutas, nii et sooned venisid, kuid vastane jäi liikumatult istuma. Siis tõmbas Kalevipoeg. Vetevana lendas õhku ja prantsatas seitsme versta taha rägastikku.

Vetevaimult võidetud hõbe oli Kalevipojale väga kasulik. Tema kõrvu olid ulatunud kuuldu- sed lähenevast sõjaohust. Maa kaitseks tahtis ta ehitada mitu tugevat linna. Juba järgmisel hommikul otsustas ta minna Peipsi taha laudu ostma.

Päikesetõusul ruttas Kalevipoeg teele. Peipsi kaldale jõudes otsis ta endale sobivat lotja. Kuid seal polnud neid ühtegi. Kalevipoeg seadis hõlmad vöö vahele ja sammus jalgsi läbi järve. Pihkvast ostis ta seljataie laudu ja pöördus siis kodu poole tagasi.

Paksu võsastiku varjus seisis sorts. Harjasjuukseline, kohmakas sorts puhus Peipsi pinnale

Kaua rändas kannupoiss ühes Vetevaimuga veelustes
koobastes.

tugevat tuult. Ta tahtis Kalevipoja ühes lauakoormaga lainetesse matta. Kuid Kalevipoeg ei hoolinud vee vihasest mässust vähematki. Kergel sammul astus ta läbi voogude. Kui Kalevipoeg jälle kuival maal seisis, mõtles ta sortsi tempu tasuda. Aga Peipsi sorts oli pagenud juba pimedasse padrikusse peitu.

Kalevipoeg seadis lauakoorma uuesti õlale, murdis metsast kümnesüllase männi kepiks ja rändas kodu poole. Äkki kargasid põõsastest välja kolm meest. Need olid Peipsi sortsi pojad. Pikkade piitsadega, mille otsa olid seotud veskikivid, tungisid nad Kalevipojale kallale.

„Pill tuleb pika ilu peale,“ pajatas Kalevipoeg ja hakkas oma vägevat keppi keerutama. Aga habras mänd murdus. Tuli võtta lisa lauakoormast. Laud laua järel purunes sortside turjal. Koorem hakkas kahanema. Sortsid muutusid järjest julgemaks ja kippusid aina lähemale.

„Löö serviti, löö serviti!“ hüüdis äkki põõsast peenike hääl.

Kalevipoeg mõistis kohe, et nõu on hea. Juba esimesed serviti lauaga antud hoobid panid sortsid

Siis tõmbas Kalevipoeg.

Exhib. only. Tart.

valu pärast kisendama. Suures hirmus põgenesid kurjad elukad pakku.

Kalevipoeg istus ja tõmbas hinge.

„Tahaksin näha oma nõuandjat,“ ütles ta. „Kes sa oled, väike piripill?“

„Siil olen,“ vastati põõsast. „Mina andsin sulle nõu.“

„Astu välja!“ lausus Kalevipoeg. „Tahan sind tänada, nagu kord ja kohus.“

„Oh,“ vastas siil õnnetult. „Sellest ei tule küll midagi. Ma ei saa tulla soojast samblasängist külmale murule. Taevataat unustas loomi luues mulle kasuka kinkimata.“

„Pole viga,“ trööstis Kalevipoeg. „Tule aga julgesti! Katsun muretseda sulle mõnusa keha-
katte, mis sind kõige eest suudab kaitseda.“

Ta rebis oma kasuka hõlmast tükikese nahka ja andis siilile, kes külmast lõdisedes oli lagedale ilmunud. Nahatükist sai väike loom endale toreda okas-
kasuka, üksnes kõht ja jalad jäid paljaks. Tänuolik siil puges jälle samblasängi.

Pihkvast toodud laudadest oli ainult mõni üksik terveks jäänud. Kalevipoeg otsustas minna

Pihkvast ostis ta seljataie laudu ja pöördus siis kodu poole tagasi.

uue koorma järele. Kui ta lõpuks laudadega õnnelikult koju tagasi jõudis, kohtas ta õueväravas võõrast meest.

See oli Olevipoeg, kuulus linnaehitaja. Olevipoeg lubas ehitada suured linnad tugevate tornidega ja kantsidega. Kalevipoeg tegi temaga kaubad kindlaks. Töö võis peatselt alata.

Üks linn rajati Kalevi kalmule, teine Laanemetsa lagendikule, kolmas Alutagusesse. Kalevipoeg kandis kokku laudu, palke, kaljupanku ja paasi. Olevipoeg, Sulevipoeg ja Alevipoeg ehitasid hooned ja püstitasid vägevad kindlused. Kalevite kodu oli nüüd võimsalt kaitstud. Kaua aega elas rahvas segamatus rahupõlves.

RÕÕMUS RAAMAT

20 UUDISTEOST NOORTELE

ARMU JA VANA VARES. *Kirj. M. Sillaots.*
ELEVANDIPOEG BABAR. KALEVI
KOTKALEND. KALEVIPOJA KÜND.
KALEVIPOJA VÕIDUKIVI. KALEVITE
LINNAD. MATSUTAJA MARI. NEEGRI-
POISS SAMBO. NISUTERA ELUKÄIK.
Kirj. S. Einer. SUUR TÖLL. VÄIKE-
SED KODUHOIDJAD. *Kirj. J. Parijõgi.*

Hind à 60 senti.

EHA-MAI PEAB POODI. HÕBEDANE ÕNG.
Kirj. V. Uibopuu. KARJAPOISS ON KUNIN-
GAS. *Kirj. E. Tasa.* KOMPANII POEG. *Kirj.*
E. Laidsaar. MESINIKUD ENN JA JAAN.
Kirj. J. Parijõgi. SILKU PÜÜDMAS. *Kirj.*
J. Parijõgi. TERASSULE ELULUGU. *Kirj.*
E. Treffner. VÄIKEVELJE HAIGUS. *Kirj.*
A. Virges.

Hind à 85 senti.

*Rõõmus Raamat on sisult ja keelelt aja-
kohane ning metoodiliselt hästi valitud
lugemisvara 6- kuni 10-aastastele lastele.
Teosed on tugevas köites ja rikkalikult
illustreeritud ühe- ja mitmevärviliste pilti-
dega. Kohemakstavas rahas maksab sari
Kr. 10.50, järelmaksuga Kr. 12.—.*

KIRJASTUS OSAHING „**LOODUS**“ TARTU
TALLINN

HIND 60 SENTI

RA

11627

9095